

ANDHRA PRADESH STATE COUNCIL OF HIGHER EDUCATION

w.e.f. Academic Year 2023-2024

Program: B.A. Honours in Special Telugu

Semester	Paper Titles	Hours	Credits
I	1. Fundamentals of Social Sciences	4	4
	2. Perspectives on Indian Society	4	4
II	3. ప్రాచీన కవితా పరిచయం	4	4
	4. ఆధునిక కవితా పరిచయం	4	4
III	5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర	4	4
	6. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర	4	4
	7. ప్రాచీన కావ్యం	4	4
	8. ఆధునిక కావ్యం	4	4
IV	9. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శ	4	4
	10. తెలుగు నాటకం	4	4
	11. తెలుగులో బాల సాహిత్యం	4	4
V	12. తెలుగు రచనాశీతులు	4	4
	13. జానపద కళలు	4	4
	14.A. మాధ్యమాలకు రచన (లేదా) B. అనువాద రచన	4	4
	15.A. తెలుగు బోధన పద్ధతులు (లేదా) B. వాచికాభివృద్ధి	4	4

3. ప్రాచీన కవితా పరిచయం

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. ప్రాచీన తెలుగు కవితా సాందర్యాన్ని, విశిష్టతను గుర్తించడం, భక్తి కవిత్య విశిష్టతను, భక్తితత్వాన్ని అర్థం చేసుకునేలా చేయడం, మార్గకవితకు వ్యతిరేకంగా తలెత్తిన దేశికవిత్వోద్యమాన్ని అవగాహన చేయించడం, శివకవుల కాలంనాటి మత, ధార్మిక పరిస్థితులను, భాషావిశేషాలను గ్రహింపజేయడం
2. తెలుగుజాతి సంప్రదాయాలను గ్రహిస్తూ, తెలుగువారి సంస్కృతిలో ఒక భాగమైన పద్యకవిత్యం వికాసం చెందిన విధానాన్ని, మహాభారత రచనా విశిష్టతను గ్రహిస్తూ అందులోని కావ్యశిల్పాన్ని తెలుసుకునేలా చేయడం
3. పురాణ వైశిష్ట్యాన్ని గమనించడంతోపాటు భాగవత రచనా విధానాన్ని, పోతన కవిత్య లక్షణాలను, శబ్దాలంకారాల విశిష్టతను తెలియజేయడం
4. కావ్యం ప్రబంధ ప్రక్రియలోకి పరిణమించిన వైనాన్ని, ప్రబంధయుగ విశిష్టతను అర్థం చేసుకోవడం, కావ్యవస్తువులో కాలానుగుణంగా వచ్చిన మార్పులు, కావ్య చామత్కారాలు పరిచయం చేయడం
5. కావ్య రచనా శైలిని అర్థం చేసుకోవడం, రామాయణ కావ్య విశేషాలను పరిచయం చేయడం

ప్రాచీన కవితా పరిచయం – పాఠ్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I

బెజ్జమహాదేవి కథ - పాల్కురికి సోమన

(బసవపురాణం - తృతీయాశ్వాసం - 151 వ పుట నుండి 160 వ పుట వరకు) ('మఱియును విను

బెజ్జమహాదేవియనంగ.... యమ్మవ్వయను నామమయ్యె వెండియును')

1. కవిపరిచయం - పాల్కురికి సోమన	3. బెజ్జమహాదేవి కథ - పాఠ్యాంశం
2. పాల్కురికి సోమన - కవితా లక్షణాలు	4. బెజ్జమహాదేవి కథ - పాఠ్యాంశ సందేశం

యూనిట్-II

నాడీజంఘోపాఖ్యానం- తిక్కన

(ఆంధ్రమహాభారతం - శాంతి పర్వం- తృతీయాశ్వాసం)

"మఱునాడు నదీనందనుం గొలిచియుండి ధర్మనందనుడు.... (472వ పద్యం) నుండి భీష్ముడు భీమాగ్రజునకుం జెప్పె... (528 వచనం) వరకు

5. కవి పరిచయం - తిక్కన	8. నాడీజంఘోపాఖ్యానం - పాఠ్యాంశ సందేశం
6. తిక్కన - కవిత్య లక్షణాలు	
7. నాడీజంఘోపాఖ్యానం - పాఠ్యాంశం	

యూనిట్-III

ప్రహ్లాద చరిత్రము - బమ్మెర పోతన (ఆంధ్రమహాభాగవతం-సప్తమస్కంధం)

115వ పద్యం "తనయందు నుండి" 185వ పద్యం... "జనకద్రోహిన్ మహింగంటిరే" వరకు)

9. కవి పరిచయం - పోతన

11. ప్రహ్లాద చరిత్రము - పాఠ్యాంశం

10. పోతన - కవిత్వ లక్షణాలు

12. ప్రహ్లాద చరిత్రము - పాఠ్యాంశ సందేశం

యూనిట్-IV

వరూధినీ ప్రవరులు - అల్లసాని పెద్దన (స్వార్థోచిత మనుసంభవము - ద్వితీయాశ్వాసం)

(3వ పద్యం "అటఁజని కాంచె..... నుండి.... 77వ పదనం, నిత్యకృత్య సత్యకృత్యలాపంబు నిర్వలించె" వరకు)

13. కవి పరిచయం - పెద్దన

15. ప్రబంధ ప్రక్రియా వైశిష్ట్యం

14. పెద్దన - కవిత్వ లక్షణాలు

16. వరూధినీ ప్రవరులు - పాఠ్యాంశం

యూనిట్-V

అశోకవనంలో జానకి - (మొల్ల రామాయణము - సుందరకాండము)

"హనుమంతుడు రాముని కుశల వార్తను సీతకు విన్నవించుట"

(90 వ పద్యం- "తనకు దిక్కులేమిఁ దలపోసి దుఃఖింప, పవనసుతుడు మనుజు భాష పలికె" నుండి 123వ పద్యం నిజంబు నమ్ముమా!" వరకు)

17. కవయిత్రి పరిచయం - మొల్ల

19. అశోకవనంలో జానకి - పాఠ్యాంశం

18. మొల్ల కవిత్వ లక్షణాలు

20. అశోకవనంలో జానకి - పాఠ్యాంశ సందేశం

ఆధార గ్రంథాలు

1. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము (శాంతిపర్వము) - తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ

2. స్వార్థోచిత మనుసంభవము - అల్లసాని పెద్దన (వావిళ్ళవారి ప్రచురణ)

3. బసవపురాణము - పాల్కురికి సోమన (వావిళ్ళవారి ప్రచురణ)

4. ఆంధ్రమహాభాగవతము - తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ

5. మొల్ల రామాయణము - ఎమ్.ఎస్.ఎస్. ప్రచురణ:

▪ ఆయా పాఠ్యాంశాల అభ్యాసంలో ప్రతి పదార్థపద్యాలు, కంఠస్థ పద్యాలు, సందర్భ వాక్యాలు, సంగ్రహ సమాధాన ప్రశ్నలు, వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు, ఛందో విశేషాలు, అలంకారాల ప్రస్తావన తప్పనిసరిగా ఇవ్వాలి.

▪ పాఠ్యాంశం ఆధారంగా ఆయా కవుల కవిత్వ లక్షణాలను బోధించాలి.

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యకలాపాలు

1. ప్రాచీన పాఠ్యాంశాల్లోని విషయాలను నేటి సామాజికదృష్టితో పునర్మూల్యాంకనం చేయించడం

2. పాఠ్యప్రణాళికలోని అంశాలపై విద్యార్థులచేత సమీక్షలు/వ్యాసాలు/సెమినార్లు నిర్వహించవచ్చు

3. ప్రాచీన తెలుగు కవుల నిర్ణీత పద్యకావ్యాలపై విద్యార్థులచేత విశ్లేషణ చేయించడం - 'కేస్ స్టడీ'

4. తరగతి గదిలో శీర్షికలనిచ్చి విద్యార్థులచేత పద్యరచనకు ప్రయత్నింపజేయడం

5. క్రింది కవుల రచనల్లోని అంశాలను ప్రత్యేకంగా పరిశీలించజేయడం

అ. నలోపాఖ్యానం - నన్నయ్య

ఆ. కీచకవధ - తిక్కన

ఇ. జడివాన (వర్ణన) - ఎర్రన

ఈ. గజేంద్రమోక్షం - పోతన

ఉ. పారిజాతాపహరణ ఘట్టం – తిమ్మన

6. చాలిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

కంఠస్థ, ప్రతిపదార్థ పద్యాలు

నాడీ జంఘోపాఖ్యానం

విను మొక బ్రాహ్మణుడు వణిగ్గనంబుతోన్

అతడును దివ్యబోధమున బ్రస్తుతించుచున్

ప్రహ్లాద చరిత్రము

పాసీయములు ద్రావుచుండేతద్విశ్వమున భూపరా!

పుత్రుల్ నేర్చిన నేరకున్న ... నెగులుంబొందింప నెట్లోర్చెనో

ఎల్ల శరీర ధారులకు .. నుండుట మేలు నిశాచరాగ్రణీ!

తను హృద్ధాషల సఖ్యమున్ సత్యంబు దైత్యోత్తమా!

అచ్చపు చీకటింబడి హరి ప్రబోధముల్

కానని వాని నూతగొని.. .. దానవేశ్వరా!

వరూధినీ ప్రవరులు

అటజనికాంచె .. కరకంపితసాలము శీతశైలమున్

ఎక్కడివాడో యక్షతనయేందు .. నను వీడు పరిగ్రహించినన్

ఎవ్వతె వీవు శుభంబు నీకగున్

ఇంతలు కన్నులుండ మాటలేటికిన్

ఎక్కడి యూరుయీ లవలీనీకుంజముల్

తలమే బ్రహ్మకు నైన మధ్యాహ్నముం దెల్పెడిన్

అతడా వాత పరంపరాశిరోరత్నమున్

అనిమేష స్థితిమెయిం జూపట్టెనా నత్తలిన్

అశోకవనంలో జానకి

తమ్ముని గూడి పుణ్య గుణధాముడుదక్షిణ భూభాగము చూడ బంపు

ఇచ్చిన జూచి .. నమ్మిక పుట్టునట్టుగన్

రాముని .. తానవి సూపిన జూచి మెచ్చుచున్

రవికుల వార్ధిచంద్రుడగు బ్రహ్మ కల్పముల్

జనకుని భంగి జాటిచెప్పమా

నీ విభుడబ్ధి దాటి .. నిజంబు నమ్ముమా

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. మార్గకవిత్వకు వ్యతిరేకంగా తలెత్తిన దేశికవిత్వోద్యమాన్ని అవగాహన చేసుకుంటారు. శివకవుల కాలంనాటి మత, ధార్మిక పరిస్థితులను, భాషావిశేషాలను గ్రహిస్తారు.
2. తిక్కన మహాభారత రచనా విశిష్టతను గ్రహిస్తూ, అందులోని కావ్యశిల్పం ద్వారా రసానుభూతిని పొందగలరు. ఉపాఖ్యానాలలోని సందేశాన్ని గ్రహించగలరు.
3. పోతన భాగవత విశిష్టతను, భక్తితత్వాన్ని అర్థం చేసుకోగలరు.
4. కావ్యం ప్రబంధ ప్రక్రియలోకి పరిణమించిన వైనాన్ని తెలుసుకుంటారు. ప్రబంధయుగ విశిష్టతను, అల్లసాని కవితలోని జిగిబిగిని అన్వేషించగలరు. కావ్యవస్తువులో కాలానుగుణంగా వచ్చిన మార్పులు గ్రహించగలరు.
5. ప్రాచీన తెలుగు కవితా సాందర్యాన్ని, విశిష్టతను గుర్తిస్తారు. తెలుగుజాతి సంప్రదాయాలను గ్రహిస్తూ, తెలుగువారి సంస్కృతిలో ఒక భాగమైన తెలుగు పద్యకవిత్వం వికాసం చెందిన విధానాన్ని, మొల్ల కవితా శైలిని విశ్లేషణాత్మకంగా అవగాహన చేసుకోగలరు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మా

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నల్లో కంఠస్థ పద్యాలు, సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు, వ్యాస రూప సమాధాన ప్రశ్నల్లో ప్రతిపదార్థాలు ఇవ్వాలి.

4. ఆధునిక కవితా పరిచయం

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. వర్తమాన తెలుగు జీవనంలో ఒక భాగమైన ఆధునిక తెలుగుకవిత్వం తీరు తెన్నులను, సాందర్యాన్ని విశ్లేషణాత్మకంగా అవగాహన చేసుకోవడం, దేశభక్తి, సామాజిక అసమానతల నివారణ, మానవతావాదం మొదలైన భావాలను పెంపొందింపజేయడం
2. సున్నితమైన భాషను ఉపయోగిస్తూ, ఉత్తమభావాలను ప్రకటించే సామర్థ్యాన్ని అందుకునేలా చేయడం, సమాజంలోని అసమానతలను కవిత్వం ద్వారా ఖండింపజేయడం, విభిన్న కవితా వస్తువులతో కవిత్వాన్ని రాయించడం
3. వ్యవహారికభాషలో సామాజిక చైతన్యాన్ని ప్రోత్సహించే కవిత్వం రాయడానికి ప్రేరణ పొందడం, ఆధునికకాలంలో కవితలోను, వస్తువులోను, భావంలోను వచ్చిన మార్పులను గ్రహింప జేయడం
4. దీర్ఘ కావ్య ప్రక్రియను, రచనా విధానాన్ని అర్థం చేసుకోవడం, శిల్పంలో స్వేచ్ఛను, భావప్రకటనలో వచ్చిన మార్పులను, సమాజానికి భాష దగ్గర కావడాన్ని అవగాహన కలిగించడం
5. కవిత్వ రచనా విధానంలో అలంకారం, ప్రతీక, భావ చిత్రం ఉపయోగించేలా చేయడం, కవిత్వంలో ఉన్న వివిధ రకాల వాదాలను, భావ వ్యక్తీకరణను పరిచయం చేయడం

ఆధునిక కవితా పరిచయం - పాఠ్యప్రణాళిక

యానిట్ – I జాతీయోద్యమ కవిత్వం

1. కవి పరిచయం - రాయప్రోలు సుబ్బారావు
2. జన్మభూమి (గేయం) - రాయప్రోలు సుబ్బారావు
3. కవి పరిచయం - గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ
4. మా కొద్ది తెల్ల దొరతనం - గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ

యానిట్ – II భావ కవిత్వం

5. కవి పరిచయం - దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి
6. స్వేచ్ఛా గీతం - కవితా ఖండిక
7. కవి పరిచయం - దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్
8. అమృతం కులిసిన రాత్రి - కవితా ఖండిక

యానిట్ – III అభ్యుదయ కవిత్వం

9. కవి పరిచయం - గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ
10. ఆధునిక మహాభారతం - ప్రజా పర్వం - ఒకటో సర్గ

11. కవి పరిచయం - శివసాగర్
12. నరుడో భాస్కరుడో - కవితా ఖండిక

యూనిట్ – IV దళిత కవిత్వం

13. కవి పరిచయం - ఎండ్రూల సుధాకర్
14. గోసంగి కావ్య నేపథ్యం
15. గోసంగి – దీర్ఘ కావ్యం
16. దీర్ఘ కావ్య ప్రక్రియ – లక్షణాలు, కవిత్వ శైలి

యూనిట్ – V స్త్రీ వాద కవిత్వం

17. కవయిత్రి పరిచయం - సావిత్రి
18. బందిపోటు – కవితా ఖండిక
19. కవయిత్రి పరిచయం - విమల
20. సాందర్యాత్మక హింస – కవితా ఖండిక

ఆధార గ్రంథాలు:

1. జన్మభూమి (గేయం) - రాయప్రోలు సుబ్బారావు
2. జాతీయ గీతాలు - గురజాడ రాఘవ శర్మ
3. కృష్ణ పక్షం - దేవులపల్లి కృష్ణ శాస్త్రి
4. అమృతం కులిసిన రాత్రి - దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్
(కవితా సంపుటంలోని 82వ పుట నుండి 83వ పుట వరకు)
5. నరుడో భాస్కరుడో - శివసాగర్
6. ఆధునిక మహాభారతం - గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ
7. గోసంగి - ఎండ్రూల సుధాకర్
8. నీలి మేఘాలు - కవితా సంకలనం – స్త్రీ వాద కవిత్వం
9. అడవి ఉప్పొంగిన రాత్రి – విమల

- ఆయా పాఠ్యాంశాల అభ్యాసంలో ముఖ్యమైన కవితా పంక్తులను మాత్రమే సందర్భ వాక్యాలగా ఇవ్వాలి.

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు:

1. ఒక కవి/రచయిత/ విమర్శకుడితో ఉపన్యాసం ఇప్పించడం
2. పాఠ్యప్రణాళికలోని కవితల మీద విద్యార్థులచేత సమీక్షలు/ సెమినార్/వ్యాసాలు రాయించడం
3. ఆధునిక కవియొక్క కవితాన్ని విశ్లేషించడం –కేస్ స్టడీ నిర్వహణ
4. తరగతిగదిలోనే ఒక శీర్షిక ఇచ్చి, విద్యార్థులతో సాంతంగా కవితలు రాయించడం

5. క్రింది కవితలను విద్యార్థులచేత పరిశీలించజేయడం

అ. ముత్యాల సరాలు - గురజాడ అప్పారావు,

ఆ. నవకవిత - శ్రీశ్రీ (మహాప్రస్థానం నుండి)

ఇ. సుషుప్తి - అజంతా

ఈ. గోసంగి - ఎండ్రూరి సుధాకర్

ఉ. వంటిల్లు - విమల

6. చారిత్రక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. పర్తమాన తెలుగు జీవనంలో ఒక భాగమైన ఆధునిక తెలుగు కవిత్వం తీరు తెన్నులను, సాందర్యాన్ని విశ్లేషణాత్మకంగా అవగాహన చేసుకుంటారు. దేశభక్తి, సామాజిక అసమానతల నివారణ, మానవతావాదం మొదలైన భావాలు పెంపొందుతాయి.

2. సున్నితమైన భాషను ఉపయోగిస్తూ, ఉత్తమభావాలను ప్రకటించే సామర్థ్యాన్ని అందుకుంటారు. సమాజంలోని అసమానతలను కవిత్వం ద్వారా ఖండించడం, విభిన్న కవితా వస్తువులతో కవిత్వాన్ని రాయడం నేర్చు కుంటారు.

3. వ్యవహారికభాషలో సామాజిక చైతన్యాన్ని ప్రోత్సహించే కవిత్వం రాయడానికి ప్రేరణ పొందుతారు. ఆధునికకాలంలో కవితలోను, వస్తువులోను, భావంలోను వచ్చిన మార్పులను గ్రహించడం వల్ల కవిత్వ రచనా విధానం తెలుస్తుంది.

4. దీర్ఘ కావ్య ప్రక్రియను, రచనా విధానాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు. శిల్పంలో స్వేచ్ఛను, భావప్రకటనలో వచ్చిన మార్పులను, సమాజానికి కావ్యభాష దగ్గర కావడాన్ని అవగాహన చేసుకుంటారు.

5. కవిత్వ రచనా విధానంలో అలంకారం, ప్రతీక, భావ చిత్రం ఉపయోగాన్ని తెలుసుకుంటారు.

కవిత్వంలో ఉన్న వివిధ రకాల వాదాలను, భావ వ్యక్తీకరణను గ్రహిస్తారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము $5 \times 5 = 25$ మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము $5 \times 10 = 50$ మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. తెలుగువారి చరిత్రకు తెలుగు సాహిత్యచరిత్రకు ఉన్న సంబంధం తెలియజేయడం

తెలుగు సాహిత్య క్రమపరిణామాన్ని గురించిన స్థూలమైన అవగాహనను పెంపొందించడం

తెలుగులో ఉన్న రెండు సాహిత్య సంప్రదాయాలైన మౌఖిక, లిఖిత రూపాలను గుర్తింప జేయడం

2. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల వికాసాన్ని అవగాహన చేయించడం

నన్నయ మహాభారత రచన, నన్నయ కవితారీతులు, నన్నయ భారతాంధ్రీకరణ విధానాన్ని తెలియ జేయడం

3. సృజనాత్మక పద్య సాహిత్యాన్ని బోధించడం ద్వారా విద్యార్థుల్లో సాహిత్యం పట్ల సంవేదనను, అభిరుచిని, విమర్శనాత్మక

విశ్లేషణశక్తిని పెంపొందింపజేయడం

4. ఆయా శాస్త్రాల్లో కృషిచేసే వారికి ఆ రంగంలో విషయజ్ఞానం ఎలా అవసరమో తెలుగు సాహిత్యంలో కృషి చేసే వారికి

తెలుగులో పాండిత్యం అవసరం కనుక ప్రబంధ ప్రక్రియను పరిచయం చేయడం

5. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం, రఘునాథనాయకుని సాహిత్య పోషణతో పాటు ఆ యుగ సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేయడం ద్వారా

కావ్యాల పట్ల అభిరుచిని పెంచడం

ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-1 : ప్రాజ్ఞాన్వయ యుగం

1. వాఙ్మయం-సారస్వతం-సాహిత్యం

2. సాహిత్య అధ్యయన పద్ధతులు

3. సాహిత్య చరిత్ర-యుగ విభజన, 'చరిత్ర-సంస్కృతి-సమాజం-సాహిత్యం' సంబంధాలు

4. ప్రాజ్ఞాన్వయ యుగం - భాషా సాహిత్యాలు

యూనిట్-II ఇతిహాస యుగం - శివకవి యుగం

5. నన్నయ మహాభారత రచన, నన్నయ కవితారీతులు

6. నన్నయ భారతాంధ్రీకరణ విధానం

7. శివకవి యుగం - నన్నెచోడుడు, మల్లికార్జున పండితారాధ్యుడు, పొల్లూరికి సోమనాథుడు

8. మార్గ-దేశీ భేదాలు, దేశీ కవితోద్వయం, పండిత త్రయం

యూనిట్-III: కావ్య- పురాణయుగం

9. తిక్కన మహాభారత రచన, తిక్కన కవితాశిల్పం

10. ఎఱ్ఱన భారతారణ్యపర్వ శేష రచన, ఎఱ్ఱన సూక్తి వైచిత్రి

11. శ్రీనాథుని కృతులు-సమీక్ష

12. పోతన - భాగవత రచన

యూనిట్-IV: ప్రబంధయుగం

13. ప్రబంధ లక్షణాలు
14. అష్టదిగ్గజ కవులు - కృతులు - సమీక్ష
15. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు - ఆముక్త మాల్యద - ప్రబంధ లక్షణాలు - సమన్వయం
16. మనుచరిత్ర - ప్రబంధ లక్షణాలు - సమన్వయం

యూనిట్-V: దక్షిణాంధ్రయుగం

17. పద సాహిత్యం
18. యక్షగానాలు
19. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం
20. రఘునాథ నాయకుడు - కృతులు - సమీక్ష

ఆధార గ్రంథాలు:

1. మార్గ - దేశి - వడ్లమూడి గోపాల కృష్ణయ్య
2. ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య పింగళి లక్ష్మీకాంతం
3. ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్రము - ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధాని
4. సమగాంధ్ర సాహిత్యం - ఆరుద్ర
5. తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష (మొదటి సంపుటం) - ఆచార్య జి. నాగయ్య
6. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. వివిధ సాహిత్య చరిత్ర గ్రంథాల ఆధారంగా విద్యార్థులచేత పాఠ్యప్రాణాళికపై సమీక్షా వ్యాసాలు రాయించడం.
2. తరగతిగదిలో ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ప్రత్యేకాంశంగా ఒక ప్రత్యేక కవినీ/రచయితను అంశంగా ఇచ్చి, అందులో ప్రాజెక్టు తయారు చేయించడం.
3. వివిధ కవుల/కావ్యాల కావ్యగుణాలను, రచనలోని సామాన్యంశాలను తులనాత్మక పద్ధతిలో చర్చించడం.
ఉదా: ఎఱ్ఱన, నాచన సోమనల కవితా తారతమ్య పరిశీలన.
4. సాహిత్య యుగ విభజనను చారిత్రక దృష్టితో పరిశీలించజేయడం.
5. ఆయా కాలాల్లోని సామాజిక పరిస్థితుల ఆధారంగా కావ్యవస్తువుల్లో చోటుచేసుకొన్న మార్పులను నమోదు చేయించడం.
6. చారిత్రక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. తెలుగువారి చరిత్రకు తెలుగు సాహిత్యచరిత్రకు ఉన్న సంబంధం తెలుసుకుంటారు. తెలుగు సాహిత్య క్రమపరిణామాన్ని గురించిన స్థూలమైన అవగాహనను పొందడంతో పాటు తెలుగులో ఉన్న మౌఖిక, లిఖిత సాహిత్య రూపాలను గుర్తిస్తారు.
2. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల వికాసాన్ని అవగాహన చేసుకోవడమే కాకుండా నన్నయ మహాభారత రచనా విధానం, నన్నయ కవితారీతులు, నన్నయ భారతాంధ్రీకరణ విధానాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.
3. తిక్కన, ఎఱ్ఱన, శ్రీనాథుని సృజనాత్మక సాహిత్యాన్ని బోధించడం ద్వారా విద్యార్థులు సాహిత్యం పట్ల సంవేదనను, అభిరుచిని విమర్శనాత్మక విశ్లేషణాశక్తిని పొందుతారు.
4. ప్రబంధ ప్రక్రియా లక్షణాలను, కావ్య రచనలో అష్టాదశ వర్ణనల ప్రాముఖ్యతను, పద్య నిర్మాణం పట్ల అభిరుచిని సొంతం చేసుకుంటారు.
5. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం, రఘునాథనాయకుని సాహిత్య పోషణతో పాటు ఆ యుగ సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేయడం ద్వారా కావ్యాల పట్ల అభిరుచి పెరుగుతుంది.

ప్రశ్నాపత్ర సమూహం

అ - విభాగము **5x5=25 మూ.**

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము **5x10=50 మూ.**

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

6. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

అభ్యుదయ లక్ష్యాలు

1. ఆంగ్లభాషా ప్రభావం వల్ల వచ్చిన పరిణామాల ఫలితంగా ఏర్పడిన ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య స్వరూప స్వభావాలను తెలియజేయడం

ఆధునిక కవిత్వంలో ఏ విధమైన ఉద్యమాలు, వాదాలు, ధోరణులు ఎందుకు తలెత్తాయో తెలియజేయడం వల్ల సాహిత్యం పట్ల అవగాహన పెంపొందించడం

2. సామాజిక మార్పులు సాహిత్యంలో ఎలా ప్రతిబింబించాయో గ్రహింప జేయడం

భావకవితా శాఖలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా కవిత్వం పట్ల అవగాహన పెంపొందించడం

3. ఆధునిక సాహితీ ప్రక్రియలను అవగాహన చేసుకోవడం ద్వారా, సమాజంపై సాహిత్య ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకునేలా చేయడం మార్క్సిజం కారణంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చిన భావవిప్లవ అవగాహన పెంపొందించడం

4. భిన్న కవితా శాఖలను, ఒకే కాలంలో వచ్చిన భిన్న సాహిత్య వస్తు వైవిధ్యాన్ని తెలియజేయడం

5. సమకాలీన ఆధునిక కవితాధోరణుల పట్ల అవగాహన కలిగించడం

అస్తిత్వవాదాల పట్ల తమదైన వైఖరిని ఏర్పరచుకునేలా చేయడం

ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-I: ఆధునిక కవిత్వం - ఆవిర్భావ వికాసాలు

1. ఆధునిక కవిత్వ లక్షణాలు
2. ఆధునిక సాహిత్యంలో ఉద్యమాలు, వాదాలు, ధోరణులు
3. ఆధునిక కవిత్వ ప్రక్రియలు
4. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య తీపధారులు - వీరేశలింగం, గిడుగు రామమూర్తి, గురజాడ అప్పారావు

యూనిట్-II: భావ కవిత్వం

5. భావకవిత్వం - నిర్వచనం, లక్షణాలు
6. భావకవితా శాఖలు
7. ప్రసిద్ధ భావకవులు - రాయప్రోలు సుబ్బారావు, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి
8. కృతులు - సమీక్ష (నండూరి సుబ్బారావు (ఎంకిపాటలు), మంగిపూడి వేంకట శర్మ (నిరుద్ధ భారతం)

యూనిట్-III: అభ్యుదయ, విప్లవ కవిత్వం

9. అభ్యుదయ కవిత్వం - నిర్వచనం, నేపథ్యం, మార్క్సిజం ప్రభావం.
10. ప్రసిద్ధ అభ్యుదయ కవుల పరిచయం - శిష్యా, నారాయణబాబు, శ్రీశ్రీ, పరాభి
11. విప్లవ కవిత్వం - నిర్వచనం - లక్షణాలు
12. ప్రసిద్ధ విప్లవ కవుల పరిచయం - శివసాగర్, వంగపండు, నగ్గముని, చెరబండ రాజు

యూనిట్-IV: నవ్య సంప్రదాయ కవిత్వం

13. నవ్య సంప్రదాయం - స్వరూప స్వభావాలు - చరిత్ర
14. ప్రసిద్ధ నవ్య సంప్రదాయ కవుల పరిచయం - విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, గడియారం, దుర్భాక, పుట్టపర్తి
15. అవధాన ప్రక్రియ - పరిచయం
16. ప్రసిద్ధ అవధాన కవుల పరిచయం - తిరుపతి వేంకట కవులు, కొప్పరపు సోదర కవులు

యూనిట్-V: వచన కవిత్వం, సమకాలీన ఆధునిక కవితా ధోరణులు

17. వచన కవిత్వం - ఆవిర్భావ వికాసాలు
18. స్త్రీవాద కవిత్వం - పరిచయం, నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు
19. దళితవాదం - పరిచయం, నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు
20. మైనార్టీవాదం, ప్రాంతీయవాదం - పరిచయం, నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు

ఆధార గ్రంథాలు

1. సాహిత్య చరిత్ర - పింగళి
 2. ఆంధ్ర వాఙ్మయ చరిత్ర - బివాకర్ల వేంకటాచార్యులు
- అశుకవి చక్రవర్తులు, అవధాన పంచాననులు - డా. రాపాక ఏకాంబరాచార్యులు

కొప్పరపు సోదరకవుల కవిత్వము - డా. గుండవరపు లక్ష్మీ నారాయణ

1. తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష (రెండవ సంపుటం) - ఆచార్య జి. నాగయ్య
2. తెలుగులో కవితోద్యమాలు - (సం.) ఆవుల మంజులత
3. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో విభిన్న ధోరణులు - (సం.) ఆచార్య కె.కె. రంగనాథాచార్యులు
4. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి
5. తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - డా.నా. శాస్త్రి

నిరుద్ధ భారతము - (వ్యా.) - ఆచార్య బూదాటి వెంకటేశ్వర్లు

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. ఆధునిక కావ్యాలకు ఆంగ్ల మాతృకలను, ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రభావితం చేసిన రచనలను విద్యార్థులచేత పరిశీలించజేయడం.
2. తరగతిలోని విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా ఒక 'రచయితను' అంశంగా ఇచ్చి వ్యక్తిగత ప్రాజెక్టులు తయారు చేయించడం.
3. ప్రసిద్ధ రచనలు - రచయితలు, కావ్యాలు-కవులు మొదలైన అంశాల్లో క్విజ్ పోటీలు నిర్వహించడం.
4. అంతర్జాతీయ పరిణామాల ఆధారంగా వచ్చిన 'మార్క్సిజం' పై బృందచర్చ నిర్వహించడం.
5. సమకాలీన అస్తిత్వవాద ఉద్యమాలను ప్రత్యేకంగా పరిశీలించజేయడం
6. చారిత్రక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. ఆంగ్లభాషా ప్రభావం వల్ల వచ్చిన పరిణామాల ఫలితంగా ఏర్పడిన ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య స్వరూప స్వభావాలను తెలుసుకుంటారు. ఆధునిక కవిత్వంలో ఏ విధమైన ఉద్యమాలు, వాదాలు, ధోరణులు ఎందుకు తలెత్తాయో తెలుసుకుంటారు.
2. భావకవితా శాఖలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా సామాజిక మార్పులు సాహిత్యంలో ఎలా ప్రతిబింబించాయో గ్రహిస్తారు. 3. ఆధునిక సాహితీ ప్రక్రియలను అవగాహన చేసుకోవడం ద్వారా సమాజంపై సాహిత్య ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు. మార్క్సిజం కారణంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చిన భావవిప్లవాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.
4. భిన్న కవితా శాఖలను, ఒకే కాలంలో వచ్చిన భిన్న సాహిత్య వస్తు వైవిధ్యాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.
5. సమకాలీన ఆధునిక కవితాధోరణులను అవగాహన చేసుకోవడం వల్ల అస్తిత్వవాదాల పట్ల తమదైన వైఖరిని ఏర్పరచుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము $5 \times 5 = 25$ మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము $5 \times 10 = 50$ మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి.

ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

7. ప్రాచీన కావ్యం

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. శ్లేష కవి చక్రవర్తిగా ప్రసిద్ధుడైన రామరాజభూషణుని పరిచయం, రచనలు, కవితా లక్షణాలను తెలియజేయడం
2. ప్రబంధ ప్రక్రియను ప్రబంధ లక్షణాలను, వసు చరిత్ర కావ్య వైశిష్ట్యాన్ని గ్రహించేలా చేయడం
3. గీలిక బాల్యం, విద్యాభ్యాసం అనే ఘట్టాల ద్వారా రామరాజభూషణుని శ్లేష చమత్కారాల పట్ల అవగాహన పెంపొందింప జేయడం
4. గీలిక, వసురాజుల మనస్తత్వ చిత్రణ ద్వారా కవి వర్ణనా నైపుణ్యాన్ని గుర్తించడం
5. పుష్పాపచయము మొదలైన ఘట్టాల ద్వారా కవి పద ప్రయోగ నైపుణ్యాన్ని గమనించడం

ప్రాచీన కావ్యం - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I రామరాజ భూషణుడు

1. కవి పరిచయం
2. కవిత్వ లక్షణాలు
3. రచనలు
4. అష్ట దిగ్గజ కవులు

యూనిట్ II వసు చరిత్రము

5. ప్రబంధ లక్షణాలు
6. కావ్య పరిచయం
7. కావ్యేతివృత్తం
8. కావ్య వైశిష్ట్యం

యూనిట్ III వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (ప్రథమ భాగం 1-61 పద్యాలు)

9. ఇంద్రుని ప్రశంస (1-18 పద్యాలు)
10. గీలిక బాల్యం (19 - 37 పద్యాలు)
11. గీలికా వసురాజుల ప్రణయం (38- 61 పద్యాలు)
12. శ్లేష చమత్కారాలు

యూనిట్ IV వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (ద్వితీయ భాగం 62-120 పద్యాలు)

13. గీలికా వసురాజుల ప్రణయం (62 - 78 పద్యాలు)
14. వసురాజు విరహం (79 -98 పద్యాలు)
15. గీలికా విరహం (99- 120 పద్యాలు)
16. శ్లేష చమత్కారాలు

యూనిట్ V వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (తృతీయ భాగం 121-185 పద్యాలు)

17. గీలకను చెలులు ఓదార్పడం (121-148 పద్యాలు)

18. పుష్పాపచయము (149 - 178 పద్యాలు)

19. శిశిరోపచారములు (179 - 185 పద్యాలు)

20. శ్లేష చమత్కారాలు

ఆధార గ్రంథాలు

1. వసు చరిత్రము. 2001. శ్రీ రామ రాజ భూషణ కవి ప్రణీతము, శ్రీ తేవ పెరుమాళ్లయ్య తంజనగరం (వ్యా.), శ్రీ రామ రాజ భూషణ సాహిత్య పరిషత్.

2. వసు చరిత్రము. 2013. రామ రాజ భూషణుడు, దొరస్వామి శర్మ, రావూరి (పల్.), విజయవాడ; ఎమెస్కో బుక్స్

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యకలాపాలు

1. ఎంపిక చేసిన పద్యాలను విద్యార్థుల చేత పరింపజేయడం, ఆలపింప చేయడం ద్వారా కవి సంగీత, సాహిత్య, శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్ని అవగాహన చేసుకోవడం

2. వసు చరిత్ర వైశిష్ట్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి విద్యార్థుల చేత ప్రబంధ లక్షణాలను అన్వయింపజేయడం

3. కవి శ్లేష చమత్కారాలను గమనించడం కోసం ఎంపిక చేసిన పద్యాలను విద్యార్థుల చేత పరిశీలించ జేయడం

4. కవి వర్ణనా నైపుణ్యాన్ని గ్రహించడానికి విద్యార్థులకు బృంద చర్చ నిర్వహించడం

5. కవి పద ప్రయోగ వైచిత్రిని తెలుసుకోవడానికి ప్రహేళిక (క్విజ్) వంటి భాషా క్రీడలను నిర్వహించడం

ప్రతి పదార్థ, కంఠస్థ పద్యాలు

వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (ప్రథమ భాగం 1-61 పద్యాలు)

జలకము లార్చి జోలపాడుచున్ (3-27)

వెలదుల్ దానును క్రీడింతురబ్బాలతోన్ (3-29)

గురుసవిధ ప్రదేశమున సఖీతతి కట్టివ యాఁబ్రియమునన్ (3-30)

పంకజపాణి హల్లక కలాపము లుంచు నదీలలామయున్ (3-31)

అనగుంగ్రీడల తత్ప్రాప్తంబు గావించుచున్ (3-32)

వీణావాదన వేశలన్..... గీరి యాత్యశ్రీ ప్రభావంబునన్ (3-34)

తొలుదొలుతన్ నవలా నవలాలిత దృష్టి జాలముల్ (3-49)

వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (ద్వితీయ భాగం 62-120 పద్యాలు)

వినికలకంకు ఘోష మదిం దలపోయుచున్నెడన్ (3-71)

శతపత్రేక్షణ వెంటనంటిన గురుదుస్మీలన్మరుల్లోలమై (3-75)

అవనీనాథుడు వల్కుఁ మామకమనుః కంజాతముం బోలెడిన్ (3-84)

అతివగురుండు సందియ మందనేటికిన్ (3-88)

అవసీభర్త విసూతనాతను సంపత్వేటికిన్ వీటికిన్ (3-91)

లలనా రత్నము భటుశాస్త్ర శ్రేణికాభోసమున్ (3-100)

అమ్మక చెల్ల కన్యలు ధన్యలుగా వసుంధరన్ (3-113)

వసు చరిత్ర – తృతీయాశ్వాసం (తృతీయ భాగం 121-185 పద్యాలు)

ఇచ్చ హితాహితంబు పాంసుల పంకజావకుల్ (3-122)

సారస కైరవంబులకు మనోజు ధాటికిన్ (3-129)

పరిమిళిత ప్రవాళ శుకమండలి యాడెడిఁ గంటె పైపయిన్ (3-135)

వనజముఖుల్లనుంగొని నొక్క సరోలలామమున్ (3-153)

ఆట కొలంకునం గరగి దల చూపెనో యనన్ (3-164)

కొండట విల్లు యంటినఁ గండుతూపులన్ (3-174)

ఆ వాక్యంబులో గనుఁ గల్వ వ్విప్ప నాళేజనుల్ (3-183)

అభ్యసన ఫలితాలు

1. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యంలోని ప్రబంధ ప్రక్రియా వైశిష్ట్యాన్ని గుర్తిస్తారు.
2. రామరాజభూషణుని కల్పనా చాతుర్యాన్ని తెలుసుకోవడం ద్వారా కల్పనా నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించుకుంటారు.
3. శ్లేష, చమత్కారాలను అవగాహన చేసుకోవడంవల్ల విద్యార్థుల సంభాషణా నైపుణ్యం, వర్ణనా నైపుణ్యం పెంపొందించుకోగలరు.
4. ప్రబంధ ప్రక్రియలోని పద్యాలను చదవడం ద్వారా వర్ణనా నైపుణ్యం పెంపొందుతుంది.
5. పద ప్రయోగాల అవగాహన ద్వారా విద్యార్థులు తెలుగు భాషా నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర సమూహం

అ – విభాగము $5 \times 5 = 25$ మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము $5 \times 10 = 50$ మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

8. అధునిక కావ్యం

అభ్యుదయ లక్ష్యాలు

1. అభ్యుదయ కవిత్వ నాయకునిగా శ్రీశ్రీ గురించి తెలియజేయడం
2. అభ్యుదయ కవిత్వం పట్ల అవగాహన పెంపొందింప జేయడం
3. ఈ పాఠ్యాంశం ద్వారా మహాప్రస్థాన కావ్య వైశిష్ట్యాన్ని గ్రహింప జేయడం
4. మహాప్రస్థానంలోని మూర్ఖజిమ్ ప్రభావాన్ని గుర్తింప జేయడం
5. ఈ ఖండికల ద్వారా శ్రీశ్రీ భావజాలాన్ని, అభ్యుదయ కవితా ధోరణిని పరిచయం చేయడం

అధునిక కావ్యం - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I - శ్రీరంగం శ్రీనివాస రావు (శ్రీ శ్రీ)

1. కవి పరిచయం
2. రచనలు
3. కవిత్వ శైలి
4. సమకాలీన అభ్యుదయ కవుల పరిచయం - దాశరథి, శిష్యా, అనిశెట్టి, పరాభ

యూనిట్ II - అభ్యుదయ కవిత్వం

5. అభ్యుదయ కవిత్వ నేపథ్యం
6. అభ్యుదయ కవిత్వ లక్షణాలు
7. అభ్యుదయ కవిత్వ విశిష్టత
8. అభ్యుదయ కావ్యాల పరిచయం - త్వమేవాహం, వజ్రాయుధం, రుభిర జ్యోతి, ఉదయం

యూనిట్ III - మహాప్రస్థానం - మొదటి భాగం

9. మహాప్రస్థానం
10. జయభేరి
11. ఋక్కులు
12. అవతారం
13. బాటసారి

యూనిట్ IV - మహాప్రస్థానం - రెండవ భాగం

14. ఐ
15. శైశవ గీతి
16. భిక్షువర్షియసి
17. అద్వైతం
18. మిథ్యావాదం

యూనిట్ V - మహాప్రస్థానం - మూడవ భాగం

19. ప్రతిజ్ఞ
20. కవితా! ఓ కవితా
21. నవ కవిత
22. దేశ చరిత్రలు

23. జగన్నాథుని రథచక్రాలు

ఆధార గ్రంథాలు

మహాప్రస్థానం - శ్రీశ్రీ

జగన్నాథుని రథచక్రాలు కె.వి.రమణారెడ్డి

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యకలాపాలు

1. శ్రీశ్రీ గురించి విద్యార్థులకు ప్రహేళిక నిర్వహణ
2. అభ్యుదయ కవిత్యం పై బృంద చర్చ
3. శ్రీ శ్రీ కవితలను లయబద్ధంగా పఠంపజేయడం/ ఆలపింప చేయడం
4. శ్రీశ్రీ కావ్య ప్రతీకలు, కవితా శైలిపై వక్రత్వ పోటీల నిర్వహణ
5. ఈ పాఠ్యాంశాల అవగాహనతో విద్యార్థుల చేత వచన కవితా రచనలను చేసే విధంగా ప్రోత్సహించడం

అభ్యసన ఫలితాలు

1. అభ్యుదయ కవిత్య ఉద్యమ నాయకునిగా శ్రీశ్రీ ఎందుకు గుర్తించబడ్డాడో తెలుసుకోగలరు.
2. తెలుగు సాహిత్యంలో అభ్యుదయ సాహిత్య ప్రత్యేకతను తెలుసుకుంటారు.
3. ఈ కవితా ఖండికల ద్వారా అభ్యుదయ కవిత్య తాత్విక భూమికను, మార్క్సిజమ్ ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.
4. మహాప్రస్థానంలోని సామాజిక తాత్విక దృష్టిని గమనించగలరు.
5. అభ్యుదయ కవిత్య అభ్యాసం వల్ల కవితా నిర్మాణ శక్తి పెంపొందుతుంది.

ప్రశ్నాపత్ర సమూహం

అ - విభాగము $5 \times 5 = 25$ మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము $5 \times 10 = 50$ మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి.

ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

9. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శ

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. కవి, కావ్యం, నిర్వచనాలు, ప్రాముఖ్యం, కావ్య హేతువులు, కావ్య ప్రయోజనాలను పరిచయం చేయడం
2. అలంకార శాస్త్ర పరిచయం, సిద్ధాంతాలు, ప్రసిద్ధ ఆలంకారికుల గురించి తెలియ జేయడం
3. అలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాలైన రసము, ధ్వనిని స్థూలంగా పరిచయం చేయడం
4. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ పుట్టుక, వికాసం, విమర్శకుల లక్షణాలు, రకాలు, విమర్శ మౌలిక లక్షణాలను తెలియజేయడం
5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యంలో విమర్శనాంశాలను అవగతం చేయడం

ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శ - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I. కవి-కావ్యం - పరిచయం

1. కవి, కావ్యం - నిర్వచనాలు
2. కావ్యహేతువులు
3. కావ్య భేదాలు
4. కావ్య ప్రయోజనాలు.

యూనిట్ II. అలంకారశాస్త్రం

5. అలంకారశాస్త్ర పరిచయం - ప్రాధాన్యం
6. అలంకారశాస్త్ర సిద్ధాంతాలు - సంక్షిప్త పరిచయం (అలంకార, గుణ, లీతి, వక్రీకృతి సిద్ధాంతాలు)
7. ప్రసిద్ధ సంస్కృత ఆలంకారికులు - భరతుడు, ఆనందవర్ధనుడు, జగన్నాథుడు
8. ప్రసిద్ధ తెలుగు ఆలంకారికులు - విద్యానాథుడు, విన్నకోట పెద్దన, రామరాజభూషణుడు

యూనిట్ III. అలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాలు

9. రస సిద్ధాంతం - పరిచయం
10. రస సంఖ్య, రసం యన్నిష్ఠం, రస రాజము
11. ధ్వని సిద్ధాంతం - పరిచయం
12. శబ్ద శక్తులు (అభిధ, లక్షణ, వ్యంజన)

యూనిట్ IV. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ

13. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ - పుట్టుక - వికాసం
14. దక్కను కవుల చరిత్ర - కావలి రామస్వామి (సంక్షిప్త పరిచయం)
15. విమర్శకుల రకాలు
16. విమర్శ మౌలిక లక్షణాలు

యూనిట్ V. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యం - విమర్శనాంశాలు

17. కావ్య అవతారికలు - పరిచయం
18. లక్షణ గ్రంథాలు - పరిచయం
19. గ్రంథ పరిష్కరణలు - పరిచయం
20. టీకలు - పరిచయం

ఆధార గ్రంథాలు

1. కావ్యాలంకార సంగ్రహం - (వ్యా) సన్నిధానం సూర్య నారాయణ శాస్త్రి
2. సాహిత్య దర్శనం - కె. వి. ఆర్. నరసింహం
3. సాహిత్య శిల్ప సమీక్ష - పింగళి లక్ష్మీ కాంతం
4. సాహిత్య సోపానములు - దివాకర్ల వేంకటాచార్యులు
5. ప్రాచీన సంస్కృత ఆలంకారిక గ్రంథాలు - పుల్లెల శ్రీరామ చంద్రుడు
6. విమర్శ మౌలిక లక్షణాలు - ఆచార్య ముదిగొండ వీరభద్రయ్య

సహ పాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. నిర్దేశించిన పాఠ్యాంశాల ఆధారంగా ప్రహేళికలు నిర్వహించడం
2. ఆలంకారకులపై బృంద చర్చ నిర్వహణ
3. ఆలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాలపై విమర్శనాత్మక వ్యాసాలు రాయించడం
4. సాహిత్య విమర్శ పుట్టుక వికాసంపై వక్రత్వ పోటీలు జరపడం
5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శనాంశాలపై అసైన్మెంట్ ప్రాజెక్ట్ చేయించడం

అభ్యసన ఫలితాలు

1. కవి, కావ్యం, కావ్య హేతువులు, కావ్య ప్రయోజనాలపై సంపూర్ణ అవగాహన ఏర్పడుతుంది.
2. సాహిత్య విమర్శలో ఆలంకార శాస్త్ర ప్రాముఖ్యతను గుర్తిస్తారు.
3. ఆలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాల పరిచయం కావ్యాన్ని సరిగ్గా అంచనా వేయడానికి తోడ్పడుతుంది.
4. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ పుట్టుక, వికాసాల అభ్యసనం సాహిత్యాన్ని సరిగ్గా గ్రహించేలా చేయడంతో పాటు సాహిత్యాన్ని విద్యార్థులకు సన్నిహితం చేస్తుంది.
5. ప్రాచీన విమర్శనాంశాల అధ్యయనం నేటి సాహిత్య విమర్శకు తద్వారా విమర్శకు దిశా నిర్దేశం చేయగలదు.

ప్రశ్నాపత్ర సమూహం

- అ - విభాగము - $5 \times 5 = 25$ సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు, మొత్తం పది ప్రశ్నలు
- ఆ - విభాగము - $5 \times 10 = 50$ వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

10. తెలుగు నాటకం

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. తెలుగు నాటక సాహిత్య వైశిష్ట్యాన్ని తెలియ జేయడం
2. జానపద సాహిత్యంలో వీర గాథల ప్రాముఖ్యతను గ్రహింప జేయడం
3. సత్యహరిశ్చంద్ర నాటకం ద్వారా పౌరాణిక నాటక సాహిత్య ప్రత్యేకతలను గమనింప జేయడం
4. ప్రతాపరుద్రీయ నాటకం ద్వారా చరిత్ర, సంస్కృతుల ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తించేలా చేయడం
5. సామాజిక సమస్యలను ప్రతిబింబించడానికి సాంఘిక నాటకం ఒక బలమైన ప్రక్రియని తెలియ జేయడం

తెలుగు నాటకం – పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I. తెలుగు నాటక సాహిత్యం

1. నాటక ప్రక్రియ – పరిచయం
2. నాటక సాహిత్య వికాసం
3. నాటక రకాలు
4. ప్రసిద్ధ నాటక రచయితలు

(కందుకూరి వీరేశలింగం, ధర్మవరం రామకృష్ణమాచార్యులు,
కోలాచలం శ్రీనివాసాచార్యులు, కాళ్లకూరి నారాయణ రావు)

యూనిట్ II జానపదం (వీర గాథలు)

5. వీరగాథలు – పరిచయం, ప్రాముఖ్యం
6. వీరగాథలు – లక్షణాలు, భేదాలు
7. బాల నాగమ్మ – వీర గాథ (ఇతివృత్తం, వైశిష్ట్యం)
8. ఉయ్యాలవాడ నరసింహారెడ్డి – వీరగాథ (ఇతివృత్తం, వైశిష్ట్యం)

యూనిట్ III పౌరాణికం

9. సత్య హరిశ్చంద్ర (బలిజేపల్లి లక్ష్మీ కాంతం) - సంక్షిప్త పరిచయం
10. కవి పరిచయం - బలిజేపల్లి లక్ష్మీ కాంతం
11. పాత్ర చిత్రణ - సత్య హరిశ్చంద్ర
(హరిశ్చంద్రుడు, చంద్రమతి, నక్షత్రకుడు, విశ్వామిత్రుడు)
12. సత్య హరిశ్చంద్ర - నాటక విశిష్టత

యూనిట్ IV చారిత్రకం

13. ప్రతాప రుద్రీయం - సంక్షిప్త పరిచయం
14. కవి పరిచయం – వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి

15. పాత్ర చిత్రణ - ప్రతాప రుద్రుడు, యుగంధరుడు, ఢిల్లీ సుల్తాను, పేరిగాడు

16. ప్రతాప రుద్రీయం - నాటక విశిష్టత

యూనిట్ V సాంఘికం

17. కన్యాశుల్కం - సంక్షిప్త పరిచయం

18. కవి పరిచయం - గురజాడ అప్పారావు

19. పాత్ర చిత్రణ - గిలీశం, మధుర వాణి, కరకట శాస్త్రి, రామప్ప పంతులు

20 . కన్యా శుల్కం - నాటక విశిష్టత

ఆధార గ్రంథాలు

1. తెలుగు నాటక వికాసము - డా. పోణంగి శ్రీరామ అప్పారావు
2. జానపద సాహిత్యం - వీరగాధలు - తంగిరాల సుబ్బారావు
3. సత్య హరిశ్చంద్ర - బలిజేపల్లి లక్ష్మీ కాంతం
4. ప్రతాప రుద్రీయం - వేదం వేంకటరాయశాస్త్రి
5. కన్యా శుల్కం - గురజాడ

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యకలాపాలు

1. స్థానిక నాటక కళాకారులతో పరిచయం/ ఉపన్యాసం/ ప్రదర్శన/ ముఖాముఖి నిర్వహణ
2. స్థానిక వీరగాధల గుర్తింపు, సేకరణ
3. విద్యార్థుల చేత ఏకపాత్రాభినయాలు చేయించడం
4. చారిత్రక నాటక సాహిత్యంపై విద్యార్థుల బృంద చర్చ
5. ఎంపిక చేసిన నాటకాలను విద్యార్థుల చేత ప్రదర్శింపజేయడం

అభ్యసన ఫలితాలు

1. నాటక సాహిత్య ప్రాధాన్యతను అర్థం చేసుకోవడంతో పాటు ప్రముఖ నాటక కర్తల గురించి తెలుసుకుంటారు.
2. వీరగాధల పరిచయం ద్వారా స్థానిక వీరుల త్యాగాలను గుర్తిస్తారు.
3. ఈ పాఠ్యాంశం ద్వారా సత్య వైశిష్ట్యాన్ని కూడా గమనించగలరు.
4. చరిత్రను నాటకంగా ఎలా మలచాలో తెలుసుకుంటారు.
5. సమాజంలోని సమస్యలను అవగాహన చేసుకుంటారు. సమాజ లోపాల పూరణకు నాటకం దోహదపడే విధానాన్ని తెలుసుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

- అ - విభాగము** 5x5=25 ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం
- ఆ - విభాగము** 5x10=50 వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

11. తెలుగులో బాల సాహిత్యం

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. తెలుగులో బాల సాహిత్యం గురించి, బాల సాహితీవేత్తల గురించి పరిచయం చేయడం
2. పాట ప్రత్యేకతను, ప్రక్రియా విశిష్టతను గుర్తింప జేయడం
3. బాలల కథల ప్రక్రియా వైవిధ్యాన్ని, ప్రాధాన్యతని తెలియ జేయడం
4. బాలల సాహిత్యంలో నవల పోషించిన పాత్ర గురించి అర్థం చేసుకునేలా చేయడం
5. తెలుగులో శతక సాహిత్య ప్రాధాన్యతను గురించి, తెలుగు బాల శతక వైశిష్ట్యాన్ని గురించి అవగాహన పెంచడం

తెలుగులో బాల సాహిత్యం – పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I. తెలుగులో బాలసాహిత్యం

1. బాల సాహిత్యం – పరిచయం, వికాసం
2. ప్రసిద్ధ బాల సాహిత్యం
3. బాల సాహిత్యం - విశిష్టత
4. ప్రసిద్ధ బాల సాహిత్య వేత్తలు
(చింతా దీక్షితులు, న్యాపతి రాఘవ రావు, వెలగా వెంకటప్పయ్య)

యూనిట్ II. పాట

5. చందమామ రావే – అన్నమయ్య
6. ఏనుగు పాట – గురజాడ అప్పారావు
7. అమ్మదొంగా – పాలగుమ్మి విశ్వనాథం
8. బాలల పాటలు - వైశిష్ట్యం

యూనిట్ III. కథ

9. మిత్ర లాభం - జంబుక వృత్తాంతం
10. తెనాలి రామకృష్ణుని కథ – కాశీ పండితుని గర్వ భంగం (తిలకాష్ట మహిష బంధనం)
11. కాశీ మజిలీ కథలు – యజ్ఞ శర్మ కథ
12. బాలల కథలు - వైశిష్ట్యం

యూనిట్ IV. నవల - బుడుగు

13. కవి పరిచయం – ముక్కపూడి వేంకట రమణ
14. బుడుగు నవల – ఇతివృత్తం
15. పాత్ర చిత్రణ – బుడుగు, రాధ, పిన్నిగారు, బాబాయ్, సీత
16. బాలల నవలలు - వైశిష్ట్యం

యూనిట్ V. శతకం - తెలుగు బాల శతకం

17. కవి పరిచయం - జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి
18. తెలుగుబాల శతకం - సంక్షిప్త పరిచయం
19. తెలుగుబాల శతకం - 1 నుంచి 20 వ పద్యం వరకు
(‘తెనుగుదనము వంటి తీయందనము లేదు’ నుంచి ‘ఫణిని మట్టుపెట్టి బాలు గాపాడిన’ వరకు)
20. బాలల శతకాలు - వైశిష్ట్యం

అధార గ్రంథాలు

1. బాలసాహిత్యం - చింతా దీక్షితులు
2. బుడుగు - ముక్కపూడి వేంకట రమణ
3. తెలుగుబాల శతకం - జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి
4. తెనాలి రామకృష్ణ కథలు - (అను) శ్రీమతి పి. రాధా చలపతి, (సంపా.) ఎల్. ఎస్. శేషగిరి రావు (పుట 31-37)
5. కాశీ మజిలీ కథలు - బ్రహ్మశ్రీ మధిర సుబ్బన్న దీక్షిత కవి (5&6 భాగములు) - (అను.) శ్రీ ఇచ్ఛాపురపు రామచంద్రం (పుట 45-454)
6. అంతర్జాల వనరులు

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యకలాపాలు

1. పద్య పఠన పోటీలను నిర్వహించడం
2. బాల సాహిత్య విశిష్టతను గుర్తించడానికి వస్తువు, భాష, వర్ణనలపై బృంద చర్చ నిర్వహణ, గేయాలను రచింపజేయడం, పాడించడం, లికార్డు చేయడం
3. బాలల కథలను చెప్పించడం, రచింపజేయడం, సేకరింపజేయడం
4. బుడుగు పాత్ర స్ఫూర్తితో బాలల పాత్రల కల్పన చేయించడం
5. బాలల శతకాలను సేకరించడం, శతక ప్రక్రియను పరిచయం చేయడం

అభ్యసన ఫలితాలు

1. బాలసాహిత్యం గురించి బాల సాహితీవేత్తల గురించి తెలుసుకోగలరు.
2. తెలుగులో ప్రసిద్ధ బాలగేయాలను తెలుసుకొని నేర్చుకోగలరు.
3. బాల కథా సాహిత్యాన్ని అవగాహన చేసుకోగలరు.
4. బుడుగు పాత్ర పరిచయం ద్వారా విశిష్ట బాల పాత్రలతో రచనలు చేసే సామర్థ్యం పెంపొందుతుంది.
5. శతక లక్షణాలను నేర్చుకోవడం ద్వారా శతక రచనా నైపుణ్యాన్ని పొందగలరు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

12. తెలుగు రచనా లీతులు

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. వివిధ రంగాలలోని తెలుగు రచనాలీతులపై ప్రాథమిక అవగాహన కల్పించడం
2. ముద్రణా మాధ్యమరంగంలోని రచనాలీతులను తెలియ జేయడం
ప్రసార మాధ్యమాలు, సామాజిక మాధ్యమాలలోని రచనావిధానాలను పరిచయం చేయడం
3. భాషలోని అర్థపరిణామం, అన్యదేశ్యాలపై అవగాహన పెంచడం
4. మాండలిక విజ్ఞానం గురించిన అవగాహన పెంపొందించడం
5. సృజనరంగంలోని ప్రధాన ప్రక్రియల, రచనావిధానాలను తెలియ జేయడం

తెలుగు రచనా లీతులు - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-I తెలుగు రచనాలీతులు- పరిచయం

1. తెలుగు రచనాలీతులు – సృజన రంగం
2. తెలుగు రచనా లీతులు – అనువాదరంగం
3. తెలుగు రచనా లీతులు – ప్రసార, సామాజిక మాధ్యమ రంగం
4. తెలుగు రచనా లీతులు – నిఘంటువులు, పారిభాషిక పదకోశాలు

యూనిట్-II తెలుగు- రచనాలీతులు - ప్రసార, సామాజిక మాధ్యమాలు

5. ప్రసార మాధ్యమ రంగం – పరిచయం, ప్రయోజనాలు
6. రేడియో రచన, టెలివిజన్ రచన, సినిమా రచన
7. సామాజిక మాధ్యమ రంగం – పరిచయం, ప్రయోజనాలు
8. వెబ్సైట్, ఫేస్బుక్, యూట్యూబ్, ట్విట్టర్, వాట్సాప్, బ్లాగ్ - రచనావిధానాలు

యూనిట్-III అర్థ విపరిణామ, ధ్వనిపరిణామ లీతులు

9. అర్థ విపరిణామం – నిర్వచనం, పరిచయం
10. తెలుగులో అర్థ విపరిణామం -వల్గీకరణ
11. ధ్వని పరిణామం - నిర్వచనం, పరిచయం
12. ధ్వని పరిణామం – భేదాలు

యూనిట్-IV మాండలిక విజ్ఞానం

13. మాండలికం - నిర్వచనం, స్వరూపం,
14. మాండలికాలు - కారణాలు, ప్రయోజనాలు
15. మాండలికాలు - రకాలు
16. శిష్టభాష - ప్రామాణిక భాష

యూనిట్-V సృజనరంగంలో తెలుగు

17. కవిత - రచనా విధానం, ప్రతీక, భావచిత్రం
18. కథ - రచనా విధానం, భాష, వస్తువు, శిల్పం
19. పాట - పరిచయం, రచనా విధానం
(సినిమా, లలిత, జానపద, మాండలిక గేయాలు)
20. వ్యాఖ్యానం - పరిచయం, రచనా విధానం

ఆధార గ్రంథాలు - వ్యాసాలు

1. తెలుగు మాండలికాలు - ప్రమాణ భాష (వ్యాసం) - తెలుగుభాషా చరిత్ర, ఆచార్య భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తి (సం.)
2. ఆంధ్రభాషా వికాసము - ఆచార్య గంటి జోగిసోమయాజి
3. తెలుగు భాషా వికాసం - డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
4. అనువాద పాఠాలు - బూదరాజు రాధాకృష్ణ.
5. తెలుగు మౌలికాంశాలు - భాషా నైపుణ్యాలు - డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
6. మాధ్యమాల రచన - డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
7. అంతర్జాల లోని సంబంధిత ఆధారాలు

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. అధ్యాపకులు:- తరగతిగదిలో (అవసరమైతే ప్రత్యేకనిపుణుల ద్వారా) అధ్యాపకులు విద్యార్థులకు తెలుగు రచనాలీతులను గురించి నైపుణ్యశిక్షణ ఇవ్వాలి. ఉదా. అనువాదరంగం, ముద్రణా మాధ్యమరంగం, ప్రసార మాధ్యమ, సామాజిక మాధ్యమ రంగాలు-రచనా విధానాలు; సృజన రంగంలోని ప్రక్రియల్లో రచనావిధానాలు.
2. విద్యార్థులు: విద్యార్థులు పైన తెలిపిన అనువాదరంగం, ముద్రణా మాధ్యమరంగం, ప్రసార మాధ్యమ, సామాజిక మాధ్యమ రంగాలు, సృజనరంగంలోని ప్రక్రియల్లో రచనావిధానాల నుంచి ఏదో ఒక అంశాన్ని ఎన్నుకొని పరిశీలించాలి. తమ విశ్లేషణను క్రోడీకరిస్తూ, స్వీయ దస్తూరిలో, పదిపేజీలకు మించకుండా 'పరిశీలనా నివేదిక' రూపొందించి అధ్యాపకుడికి సమర్పించాలి.
3. ఈ క్షేత్రపరిశీలనా నివేదికకు (Filedwork Report) 5 అంతర్గతమార్కులు, క్షేత్రపరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) నమూనా:- ఎంపిక చేసుకున్న అంశం శీర్షిక, విద్యార్థి పేరు / తరగతి / క్రమ సంఖ్య తదితర వివరాలు, క్షేత్రపరిశీలనా లక్ష్యాలు, విషయ ప్రణాళిక, విషయ వివరణ, పరిశీలనా ఫలితాలు.
4. అసైన్మెంట్లు, బృందచర్చ, సెమినార్ల నిర్వహణ
5. అంతర్జాల వేదికలలోని రచనా లీతుల పరిశీలన

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. వివిధ రంగాలలోని తెలుగు రచనాలీతులపై ప్రాథమిక అవగాహన పెరుగుతుంది.

2. ముద్రణా మాధ్యమరంగంలోని రచనాలీతులను తెలుసుకుంటారు. ప్రసార మాధ్యమాలు, సామాజిక మాధ్యమాలలోని రచనావిధానాలను అవగాహన చేసుకుంటారు.
3. భాషలోని అర్థపరిణామం, అన్యదేశ్యాలపై అవగాహన పెరుగుతుంది.
4. మాండలిక విజ్ఞానం గురించిన అవగాహన పెంపొందుతుంది.
5. సృజనరంగంలోని ప్రధాన ప్రక్రియల రచనావిధానాలను తెలుసుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి.

ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు

13. జానపద కళలు

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. జానపదవిజ్ఞానం పట్ల ప్రాథమిక అవగాహన కల్పించడం
 2. జానపద సాహిత్యాన్ని, దాని ప్రాధాన్యాన్ని, విశిష్టతను తెలియ జేయడం
 3. జానపద భాష, సంస్కృతుల వైవిధ్యాన్ని గూర్చి అవగాహన పెంచడం
 4. జానపద ప్రదర్శనాకళలైన యక్షగానం, బుర్రకథ, తోలుబొమ్మలాటలు, బుర్రకథ, హరికథ, ఒగ్గుకథ, మొదలైన ప్రక్రియలను గూర్చి అవగాహన కలగజేయడం
 5. మన గ్రామాల జాతీయ సంపదగా జానపదగేయాలను గుర్తించేలా చేయడం
- జానపద గేయాల రచనా విధానాన్ని తెలుసుకునేలా చేయడం
- జానపద గేయాలను పాడే విధానాన్ని గమనించేలా చేయడం

జానపద కళలు - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-I - జానపద విజ్ఞానం- పరిచయం

1. జానపదవిజ్ఞానం - పరిచయం, వర్గీకరణ
2. జానపదవిజ్ఞానం - ప్రయోజనాలు
3. జానపదవిజ్ఞానం - ఆవశ్యకత
4. జానపద విజ్ఞానంపై ప్రాచ్య, పాశ్చాత్యుల కృషి

యూనిట్ - II - జానపద సాహిత్యం - పరిచయం

5. జానపద కవిత్వం - పరిచయం
6. జానపద గద్యాఖ్యానాలు - పరిచయం, భేదాలు
7. గేయాలు, వీరగాధలు - పరిచయం, భేదాలు
8. పాడుపు కథలు, సామెతలు - పరిచయం

యూనిట్-III - జానపదుల భాష, సంస్కృతి

9. జానపదులు - ఆహారం, వేషభాషలు
10. జానపదులు - నమ్మకాలు, ఆచారాలు
11. జానపదులు - పండుగలు, జాతరలు
12. జానపదులు - వైద్యం

యూనిట్-IV జానపద కళలు

13. తెలుగు వారి కళారూపాలు - పరిచయం
14. ప్రసిద్ధ జానపద కళారూపాలు - తోలుబొమ్మలాటలు, బుర్రకథ, హరికథ, ఒగ్గుకథ.

15. జానపద కళలు - పరిచయం

16. ప్రసిద్ధ జానపద నృత్యాలు - కోలాటం, చెక్క భజన, చిందుభాగవతం, ధింసా గౌరవ నృత్యం.

యూనిట్-V జానపద గేయాలు

17. జానపద గేయం - నిర్వచనం, లక్షణాలు

18. జానపద పద్య నాటకం - పరిచయం

19. జానపద గాయకులు - రకాలు (పిచ్చుకకుంట్లు, శారదకాండ్రు, బైండవారు, వీరముష్టివారు, గొల్లసుద్దులు, జంగములు, దాసరివారు)

20. జానపద గేయాలు - జోల పాటలు, గొబ్బిళ్ళ పాటలు, కోలాటం పాటలు, భజన పాటలు

ఆధార గ్రంథాలు/ వ్యాసాలు

1. మిన్నేరు - నేడునూరి గంగాధరం

2. తెలుగు జానపద గేయసాహిత్యం - ఆచార్య బిరుదురాజు రామరాజు

3. జానపద సాహిత్యం- వీరగాధలు - ఆచార్య తంగిరాల సుబ్బారావు

4. తెలుగు జానపద గేయగాధలు - ఆచార్య నాయని కృష్ణకుమారి

5. ఆంధ్రుల జానపద విజ్ఞానం - ఆచార్య ఆర్.వి.యస్. సుందరం

6. జానపద విజ్ఞానాధ్యయనం - ఆచార్య జి.యస్.మోహన్

7. 'జానపదుల భాషా సారస్వతములు' వ్యాసం - డా॥ పాలెం వేణుగోపాల్ (భావవీణ ప్రచురణ, జూన్ 2020)

8. అంతర్జాలం లోని సంబంధిత ఆధారాలు

సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. అధ్యాపకులు:- విద్యార్థులకు తరగతిగదిలో (అవసరమైతే క్షేత్రపర్యటన ద్వారా) జానపద సాహిత్యం, భాష, సంస్కృతి, జానపదకళలు, జానపదగేయాలు అందులోని రకాలు, పరిణామ వికాసాలు, జానపద కళాకారులు తదితర అంశాల్లో అధ్యాపకులు నైపుణ్యశిక్షణ ఇవ్వాలి. స్థానిక పల్లెపాటలను, పండుగ పాటలను విద్యార్థులచేత సేకరింపజేసి పాడించవచ్చు.

2. విద్యార్థులు:- విద్యార్థులు పైన తెలిపిన జానపద సాహిత్యం, భాష, సంస్కృతి, జానపదకళలు, జానపదగేయాలు అందులోని రకాలు, పరిణామ వికాసాలు, జానపద కళాకారులు తదితర అంశాల్లో ఏదైనా ఒక విషయాన్ని క్షేత్ర పరిశీలనకు ఎంచుకోవాలి. తమ విశ్లేషణను క్రోడీకరిస్తూ, స్వీయదస్తూరిలో, పది పేజీలకు మించని ఒక నివేదికను తయారుచేసి, అధ్యాపకునికి సమర్పించాలి. క్షేత్రపరిశీలనా నివేదికకి (Fieldwork Report) విద్యార్థికి 5 అంతర్గత మార్కులు.

క్షేత్ర పరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) నమూనా:- ఎంపిక చేసుకున్న అంశం శీర్షిక, విద్యార్థి పేరు / తరగతి / క్రమ సంఖ్య తదితర వివరాలు, క్షేత్రపరిశీలనా లక్ష్యాలు, విషయ ప్రణాళిక, విషయ వివరణ, పరిశీలనా ఫలితాలు.

3. సంబంధిత కళారూపాల్లోని నిపుణులచేత ప్రదర్శనలు ఇప్పించడం,

4. అసైన్మెంట్లు, సెమినార్లు, బృందచర్చల నిర్వహణ

5. సంబంధిత అంశాలను అంతర్జాల వేదిక ద్వారా ప్రదర్శించడం.

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. విద్యార్థులకు జానపదవిజ్ఞానం పట్ల ప్రాథమిక అవగాహన కలుగుతుంది.
2. జానపద సాహిత్యాన్ని, దాని ప్రాధాన్యాన్ని, విశిష్టతను తెలుసుకుంటారు.
3. జానపద భాషాసంస్కృతుల వైవిధ్యాన్ని గూర్చి అవగాహన కలుగుతుంది.
4. జానపద ప్రదర్శనాకళలైన హాలికథ, బుర్రకథ మొదలైన ప్రక్రియలను గూర్చిన అవగాహన ఏర్పడుతుంది.
5. మన గ్రామాల జాతీయ సంపదగా జానపదగేయాలను గుర్తిస్తూ, వాటిని రాసే విధానాన్ని, పాడే విధానాన్ని నేర్చుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

14. A. మాధ్యమాలకు రచన

అభ్యసన లక్ష్యాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. మాధ్యమాల్లోని విస్తృతి, ప్రయోజనాలపై అవగాహన పెంచడం
2. పత్రికా సంపాదకులుగా వివిధ రకాల రచనాంశాల్లో రాణించేలా చేయడం
3. ముద్రణ, ప్రసారమాధ్యమ రంగాల్లోని అవకాశాలను, ప్రాధాన్యాన్ని గమనింప జేయడం
4. ప్రసార మాధ్యమాల్లోని రచనల తీరుతెన్నులను గుర్తింప జేయడం
5. ప్రసారమాధ్యమాలకు రచనలు చేసే నైపుణ్యాన్ని సంపాదించేలా చేయడం

మాధ్యమాలకు రచన - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-1 మాధ్యమాలు – పరిచయం

1. మాధ్యమాలు – పరిచయం, విస్తృతి
2. మాధ్యమాలు – ప్రాధాన్యం
3. మాధ్యమాలు – రకాలు
4. మాధ్యమాలు - ఉపాధి అవకాశాలు

యూనిట్-II ముద్రణమాధ్యమం - పరిచయం

5. వివిధ రకాల పత్రికలు - పరిశీలన
6. పత్రికా భాష శైలి, వైవిధ్యం
7. పత్రికారచన
8. భాషాపరమైన నైపుణ్యాలు

యూనిట్-III ముద్రణ మాధ్యమం-నైపుణ్యాభివృద్ధి

9. విరామ చిహ్నాలు - అవగాహన
10. పత్రికలు - వార్తా రచన, శీర్షికా రచన, వార్తల సంక్షిప్తీకరణ, విపులీకరణ
11. పత్రికలు –సంపాదకీయాలు, పుస్తక సమీక్షలు, ఇంటర్వ్యూ, నివేదిక
12. పత్రికలు - ప్రకటనలు, కరపత్రాల రచన

యూనిట్-IV ప్రసార మాధ్యమం

13. ప్రసార మాధ్యమాలు – రకాలు, పరిశీలన
14. ప్రసార మాధ్యమాలు - విస్తృతి, ప్రయోజనాలు
15. ప్రసారమాధ్యమాలు - కార్యక్రమాల నిర్వహణ, తీరుతెన్నులు
16. ప్రసార మాధ్యమాల్లోని వివిధ రచనలు - పరిశీలన, అవగాహన

యూనిట్-V ప్రసార మాధ్యమం-నైపుణ్యాభివృద్ధి

17. డ్రాఫ్టు రచన, స్క్రిప్ట్ రచన, స్టోరీ బోర్డు - రచనా విధానం
18. వాణిజ్య ప్రకటనలు - రచనా విధానం
19. ఇంటర్వ్యూలు - రచనా విధానం
20. ప్రత్యక్షప్రసారాలు, డాక్యుమెంటరీలు - రచనా విధానం

ఆధార గ్రంథాలు/ వ్యాసాలు

1. తెలుగు జర్నలిజం - బూదరాజు రాధాకృష్ణ
2. తెలుగు జర్నలిజం - రవీందర్
3. తెలుగు-మౌలిక భావనలు డా॥బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
4. మాధ్యమాలకు రచన - డా॥ బి. ఆర్ అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
5. కమ్యూనికేషన్ సిద్ధాంత పరిచయం, పత్రికల చరిత్ర - పాట్టిశ్రీరాములు తెలుగువిశ్వవిద్యాలయం ప్రచురణ
6. అంతర్జాలం లోని సంబంధిత ఆధారాలు

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

అధ్యాపకులు, విద్యార్థులు కలిసి తప్పనిసరిగా చేయాల్సిన పనులు

1. అధ్యాపకులు:- విద్యార్థులకు తరగతి గదిలో (అవసరమైతే క్షేత్రపర్యటన ద్వారా) మాధ్యమాలకు సంబంధించిన అంశాల రచనా విధానాలపై నైపుణ్య శిక్షణ ఇవ్వాలి. ఉదా. పత్రిక, రేడియో, టెలివిజన్, డిజిటల్ వేదికలకు రచనలు ఎలా చేయాలో మొదలైనవి.
2. విద్యార్థులు:- విద్యార్థులు పైన తెలిపిన పత్రికా రచన, రేడియో రచన, టెలివిజన్ రచన, డిజిటల్ వేదికలకు రచన మొదలైన అంశాల్లో ఒక అంశాన్ని ఎంచుకొని, పరిశీలించాలి. తమ పరిశీలనలను క్రోడీకరిస్తూ, స్వీయదస్తూరిలో, పదిపేజీలకు మించకుండా నివేదికను తయారుచేసి, అధ్యాపకునికి సమర్పించాలి. క్షేత్రపరిశీలనా నివేదికకు (Fieldwork Report) 5 అంతర్గత మార్కులు క్షేత్రపరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) నమూనా: - ఎంపిక చేసుకున్న అంశం శీర్షిక, విద్యార్థి పేరు/ తరగతి/ క్రమ సంఖ్య తదితర వివరాలు, క్షేత్రపరిశీలనా లక్ష్యాలు, విషయ ప్రణాళిక, విషయ వివరణ, పరిశీలనా ఫలితాలు.
3. సంబంధిత రంగంలో నిపుణులను రప్పించి, వారిచేత శిక్షణ ఇప్పించడం / అతిథి ఉపన్యాసాలు ఏర్పాటు చేయడం
4. సెమినార్లు, అసెస్మెంట్లు, బృందచర్చల నిర్వహణ
5. ద్వారా విద్యార్థుల్లో ఆసక్తి కలిగిన వారిని గుర్తించి వారిచేత కార్యక్రమాలను నిర్వహించడం

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. మాధ్యమాలలోని విస్తృతి, ప్రయోజనాలపై అవగాహన పొందుతారు.
2. పత్రికా సంపాదకులుగా వివిధ రకాల రచనాంశాల్లో రాణించగలరు.

3. ముద్రణ, ప్రసారమాధ్యమ రంగాల్లోని అవకాశాలను, ప్రాధాన్యాన్ని గమనిస్తారు.
4. ప్రసార మాధ్యమాల్లోని రచనల తీరుతెన్నులను గమనిస్తారు.
5. ప్రసారమాధ్యమాలకు రచనలు చేసే నైపుణ్యాన్ని సంపాదించగలరు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మా

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

14. B. అనువాద రచన

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. భాషాతత్వాన్ని, ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తిస్తూ, అనువాద అవసరాన్ని తెలియ జేయడం
2. అనువాదకుని లక్షణాలను గూర్చి అవగాహన కలగజేయడం
3. అనువాదరంగంలో నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించడం
4. భాషాసామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకునే మార్గాలను తెలియజేయడం
5. అనువాదవృత్తిలో స్థిరపడడానికి అవసరమయ్యే నైపుణ్యాలను, సృజన, ప్రసారమాధ్యమరంగాల్లో ఉపాధి అవకాశాలను గురించి అవగాహన ఏర్పరచడం

అనువాద రచన - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-I అనువాదం

1. అనువాదం-నిర్వచనం, స్వరూప స్వభావాలు
2. అనువాదం - ప్రమాణాలు
3. అనువాదం శాస్త్రమా? కళా?
4. వివిధ రకాల అనువాదాలు

(మూలవిధేయానువాదం, స్వేచ్ఛానువాదం, నుడికారపు అనువాదం, యాంత్రిక అనువాదం)

యూనిట్-II అనువాదకుడు

5. అనువాదకుడు-లక్షణాలు
6. అనువాద సమస్యలు, వాటి పరిష్కార మార్గాలు
7. భారతీయ సాహిత్య అనువాదాలు - సంక్షిప్త పరిచయం

రామాయణం (సంస్కృతం నుంచి తెలుగులోకి), దేవదాసు (బెంగాలీ నుంచి తెలుగులోకి)

8. విదేశీ సాహిత్య అనువాదాలు - సంక్షిప్త పరిచయం

స్పార్టకస్ (ఇంగ్లీషు నుండి తెలుగులోకి), టాల్ స్టాయ్ (రష్యన్ నుంచి తెలుగులోకి)

యూనిట్-III వ్యావహారిక భాషలో అనువాద ప్రాధాన్యం

9. అనువాదం - వ్యక్తీకరణ భాష, విధానం
10. అనువాదం - వ్యావహారిక భాష ఆవశ్యకత
11. గ్రాంథిక, వ్యావహారిక భాషోద్యమాలు - నేపథ్యం
12. వ్యావహారిక భాషోద్యమానికి గిడుగు, గురజాడల కృషి

యూనిట్-IV అధికారభాషగా తెలుగు - అనువాద ప్రాధాన్యం

13. పాలనాభాష, అధికారభాషగా తెలుగు - ఆవశ్యకత

14. ప్రథమ, ద్వితీయభాషగా తెలుగు
15. రాష్ట్ర పాలనా యంత్రాంగంలో జరిగిన, జరుగుతున్న కృషి
16. అధికార పత్రాల తెలుగు అనువాదం - ఉత్తర్వులు, మార్గదర్శకాలు, సూచనలు

యూనిట్-V అనువాద రచన - అవగాహన

17. ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో అనువాదాల ప్రాధాన్యం
18. వివిధ రంగాల్లో అనువాదకులు - ప్రాధాన్యత
19. అనువాద పరిశీలన

Where the mind is with out fear (రవీంద్రుని గేయానికి చలం అనువాదం)

20. అనువాద అభ్యాసం

విద్యార్థి కృత్యం - ఏదైనా ఒక చిన్న కథ, గేయం, ప్రకటనలు, ఉత్తర్వులు, వార్తలు లేదా వ్యాసాన్ని అనువాదం చేయాలి.

ఆధార గ్రంథాలు/ వ్యాసాలు

1. అనువాద సమస్యలు - రాచమల్లు రామచంద్రరెడ్డి
2. అనువాద పద్ధతులు, ఆచరణ సమస్యలు - చేకూరి రామారావు 'భాషాంతరంగం', పుటలు 130-146, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
3. అనువాద సిద్ధాంతాలు - డా॥ ఎస్. అక్కిరెడ్డి
4. అనువాద పాఠాలు - బూదరాజు రాధాకృష్ణ
5. అధికార భాషగా తెలుగు - సి.ధర్మారావు
6. అంతర్జాలం లోని సంబంధిత ఆధారాలు

సూచించబడిన సహపాఠ్యకార్యక్రమాలు

1. అధ్యాపకులు: విద్యార్థులకు తరగతి గదిలో (అవసరమైతే సంస్థాగత సందర్శనల ద్వారా) అనువాదం చేయడంలో నైపుణ్యశిక్షణ ఇవ్వాలి. ఉదా: చిన్నవ్యాసాలు, ప్రకటనలు, ఉత్తర్వులు, వార్తలు, మార్గదర్శకాలు, ఉత్తరాలు మొదలైనవి.
2. విద్యార్థులు:- విద్యార్థులు ఏదైనా వార్తాపత్రికలు/ అంతర్జాలం, అనువాద గ్రంథాలలోని అనువాదాలను పరిశీలించాలి. తమ పరిశీలనలను క్రోడీకరిస్తూ, పదిపేజీలకు మించని ఒక నివేదికను స్వీయ దస్తూరిలో తయారుచేసి, అధ్యాపకుడికి సమర్పించాలి. క్షేత్ర పరిశీలనా నివేదిక' (Fieldwork Report) కు 5 అంతర్గత మార్కులు
క్షేత్ర పరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) నమూనా:- ఎంపిక చేసుకున్న అంశం శీర్షిక, విద్యార్థి పేరు/తరగతి/క్రమసంఖ్య తదితర వివరాలు, క్షేత్రపరిశీలనా లక్ష్యాలు, విషయ ప్రణాళిక, విషయ వివరణ, పరిశీలనా ఫలితాలు.
3. సంబంధిత రంగంలో నిపుణులచేత శిక్షణ ఇప్పించడం
4. అసైన్మెంట్లు, సెమినార్లు, బృంద చర్చల నిర్వహణ
5. సంబంధిత అంశాలను అంతర్జాల వేదిక ద్వారా ప్రదర్శించడం

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. భాషాతత్వాన్ని, ప్రాధాన్యాన్ని గుర్తిస్తూ అనువాద అవసరాన్ని తెలుసుకుంటారు.
2. అనువాదకుని లక్షణాలను గూర్చి అవగాహన పెంపొందుతుంది.
3. అనువాదరంగంలో నైపుణ్యాన్ని సంపాదించగలరు.
4. భాషాసామర్థ్యాన్ని పెంపొందించుకునే మార్గాలను తెలుసుకుంటారు.
5. అనువాదవృత్తిలో స్థిరపడడానికి అవసరమయ్యే నైపుణ్యాలు పెంపొందుతాయి.
6. సృజన, ప్రసారమాధ్యమరంగాల్లో ఉపాధి అవకాశాలను గురించి తెలుసుకొని వాటిని అందిపుచ్చుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర సమూహం

అ - విభాగము

5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి.

ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

15.A. తెలుగు బోధనా పద్ధతులు

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. భాషానైపుణ్యాలను గూర్చి తెలుసుకోవడం ద్వారా భాషాభివృద్ధి
2. మాతృభాషాబోధన ప్రాధాన్యాన్ని తెలియ జేయడం
3. తెలుగు సాహిత్య బోధనా పద్ధతులైన పద్య, గద్య - వ్యాకరణాది బోధనల ద్వారా భాషాపాఠ్యాయులుగా రాణించేలా చేయడం
4. పాఠశాల, కళాశాల స్థాయిల్లో ప్రథమభాషగా, ద్వితీయభాషగా తెలుగు బోధనాప్రాధాన్యాన్ని తెలియ జేయడం
5. సాహిత్య ప్రక్రియల బోధనాపద్ధతులను తెలియ జేయడం ద్వారా భాషాసాహిత్యాల పట్ల అభిరుచిని పెంపొందించడం

తెలుగు బోధనా పద్ధతులు - పాఠ్య ప్రణాళిక

యూనిట్-I - భాషానైపుణ్యాలు

1. భాష- నిర్వచనం, స్వరూప స్వభావాలు
2. భాషానైపుణ్యాలు - శ్రవణం, భాషణం, పఠనం, లేఖనం
3. భాషా నైపుణ్యాలు - ఆచరణలు, లక్షణాలు
4. భాషా నైపుణ్యాలు - ప్రాథమిక, మాధ్యమికస్థాయి

యూనిట్-II - మాతృభాషా బోధన

5. మాతృభాషగా తెలుగు బోధన - ఉద్దేశాలు
6. మాతృభాషా బోధన - ఆవశ్యకత
7. మాతృభాష బోధన - విలువలు, విషయ ప్రణాళికలు
8. మాతృభాషగా తెలుగు స్థానం

యూనిట్-III మాతృభాషగా తెలుగు బోధన పద్ధతులు

9. పద్య బోధనా పద్ధతులు
10. గద్య బోధనా పద్ధతులు
11. వ్యాకరణ బోధనా పద్ధతులు
12. నాటక బోధనా పద్ధతులు

యూనిట్-IV మాతృభాషాబోధన- ఆధునిక ధోరణులు

13. మాతృభాషా మాధ్యమం - ఆధునిక ధోరణులు
14. బోధనా మాధ్యమంగా తెలుగు - ఆవశ్యకత
15. మాతృభాషాబోధన - అధ్యయన సామగ్రి (సంప్రదాయ, సాంకేతిక సామగ్రి)
16. మాతృభాషాబోధన - బోధనా లక్ష్యాలు

యూనిట్-V తెలుగులోని వివిధ సాహిత్యప్రక్రియలు - బోధనా ప్రణాళికలు

17. వార్షిక ప్రణాళిక

18. యూనిట్ ప్రణాళిక

ప్రాచీన కవిత్వ ప్రక్రియలు: ప్రత్యేక తెలుగు మేజర్ పేపర్ -1 లోని పాఠ్యాంశాలలో ఏదైనా ఒకటి

19. పాఠ్య ప్రణాళిక

ఆధునిక కవిత్వ ప్రక్రియలు: ప్రత్యేక తెలుగు మేజర్ పేపర్ -2 లోని పాఠ్యాంశాలలో ఏదైనా ఒకటి

20. తరగతి గది బోధన - ప్రాచీన, ఆధునిక ప్రక్రియలలో ఏదైనా

అధార గ్రంథాలు/వ్యాసాలు

1. తెలుగు బోధన పద్ధతులు - తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణ
2. తెలుగు బోధన పద్ధతులు - బి.ఎడ్ పాఠ్యపుస్తకం, తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణ
3. తెలుగు భాషా సాహిత్య బోధనా పద్ధతులు - డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
4. అంతర్జాలంలోని సంబంధిత ఆధారాలు

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. అధ్యాపకులు: - విద్యార్థులకు తరగతిగదిలో (అవసరమైతే పాఠశాలలను, విద్యాసంస్థలను సందర్శించడం ద్వారా తెలుగు భాషాసాహిత్య, బోధనాపద్ధతులలో నైపుణ్యాభివృద్ధి ఇవ్వాలి. ఉదా. పద్య బోధన, గద్య బోధన, వ్యాకరణ బోధన, నాటక బోధన మొదలైనవి. విద్యార్థులచేత మాదిరి పాఠ్యాంశాలను బోధించే ప్రయత్నం చేయవచ్చు.
2. విద్యార్థులు: - విద్యార్థులు పైన తెలిపిన భాషాసాహిత్య బోధనాపద్ధతులలో ఏదో ఒక అంశాన్ని, లేదా ఏదైనా ఒక సాహిత్యప్రక్రియను ఎంచుకొని పరిశీలించాలి. ఆ అంశాన్ని బోధించే విధానాన్ని, పాఠ్యాంశబోధనగా తరగతిగదిలో బోధించే పద్ధతిని పేర్కొంటూ, తమ పరిశీలనలను పదిపేజీలకు మించకుండా, స్వీయ దస్తూరిలో, నివేదికను తయారుచేసి, అధ్యాపకుడికి సమర్పించాలి. ఈ క్షేత్రపరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) కు 5 అంతర్గత మార్కులు క్షేత్ర పరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) నమూనా: ఎంపిక చేసుకున్న అంశం శీర్షిక, విద్యార్థి పేరు / తరగతి / క్రమ సంఖ్య తదితర వివరాలు, క్షేత్రపరిశీలనా లక్ష్యాలు, విషయ ప్రణాళిక, విషయ వివరణ, పరిశీలనా ఫలితాలు.
3. అసైన్మెంట్లు, సెమినార్ల నిర్వహణ
4. బృందచర్చల ద్వారా వ్యాకరణలీతులపై ఆసక్తిని పెంపొందించడం
5. వివిధ రకాల పాఠ్య ప్రణాళికలు తయారు చేయించడం

బోధనా ఫలితాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. భాషానైపుణ్యాలను గూర్చి తెలుసుకోవడం ద్వారా భాషాభివృద్ధి
2. మాతృభాషాబోధన ప్రాధాన్యాన్ని తెలుసుకోవడం
3. తెలుగు సాహిత్య బోధనా పద్ధతులైన పద్య గద్య - వ్యాకరణాది బోధనల ద్వారా భాషాపాఠ్యాయులుగా రాణించగలగడం.

4. పాఠశాల, కళాశాల స్థాయిల్లో ప్రథమభాషగా, ద్వితీయభాషగా తెలుగు బోధనాప్రాధాన్యాన్ని తెలుసుకోగలగడం.

5. సాహిత్య ప్రక్రియల బోధనాపద్ధతులను తెలుసుకోవడం ద్వారా భాషాసాహిత్యాల పట్ల అభిరుచిని పెంపొందించడం

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి.

ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

15.B. వాచికాభివృద్ధి

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. భాషానైపుణ్యంలో భాషానికి (వాచికానికి) ఉండే ప్రాధాన్యాన్ని తెలియ పరచడం
2. భాషా వినియోగ నైపుణ్యరంగాలను గుర్తించడం ద్వారా వాచిక ప్రాధాన్యాన్ని తెలుసుకునేలా చేయడం
3. వాచికాభివృద్ధి ప్రక్రియలను గుర్తింపజేయడం ద్వారా వాచికాభివృద్ధి నైపుణ్యాలను పెంపొందింపజేయడం
4. మాధ్యమాల్లో వాచికాభివృద్ధి నైపుణ్యాన్ని మెరుగు పరచడం
5. ప్రాచీన, ఆధునిక కావ్యపఠనం ద్వారా సాహిత్యాభిరుచిని పెంచుతూ వాచికాభివృద్ధి నైపుణ్యాలను అందుకునేలా చేయడం

వాచికాభివృద్ధి - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I భాషానైపుణ్యాలు-'వాచిక' ప్రాధాన్యత

1. వాచికం (భాషణం) -లక్షణాలు, స్వరూపం, ప్రయోజనాలు
2. భాషావినియోగ నైపుణ్యాలు
3. వాచికరంగం-దైనందిన వ్యవహారాలు
4. రేడియో, టీవీ, సినిమా, పరిపాలనా రంగాలు

యూనిట్ II వాచికాభివృద్ధి ప్రక్రియలు

5. శిశు గేయాలు/అభినయ గేయాలు
6. పద్య పఠనం, కథాకథనం
7. నాటకీకరణ, ఉక్త రచన (వక్తృత్వశిక్షణ)
8. భాషాక్రీడలు, సారస్వత సమావేశాలు, భాషా విహారయాత్రలు

యూనిట్ III వాచికాభివృద్ధి చర్యలు

9. వాచికాభివృద్ధి - జాతీయాలు,
10. వాచికాభివృద్ధి -సామెతలు, లోకోక్తుల వినియోగం
11. వాచికదోషాలు - భావదోషాలు, భాషాదోషాలు, ఉచ్చారణాదోషాలు
12. వాచికదోషాలు - నివారణోపాయాలు

యూనిట్ IV మాధ్యమాలు-వాచికాభివృద్ధి చర్యలు

13. శ్రవ్య ప్రసార మాధ్యమరంగం - రేడియో వాచికం - ప్రయోగాలు
14. దృశ్య ప్రసార మాధ్యమరంగం - టెలివిజన్, సినిమా మాధ్యమాల్లో వాచికం- ప్రయోగాలు
15. సామాజిక మాధ్యమరంగం - ప్రసంగాలు, నేపథ్య కథనాలు
16. వ్యాఖ్యానంలో (యాంకరింగ్) వాచికం - ప్రయోగాలు

యూనిట్ V వాచికం-నైపుణ్యాభివృద్ధి

ఆధునిక కావ్యపఠనం: గుర్రం జాషువా కావ్యశైలి - పాపాయి పద్యాలు (4 పద్యాలు)

(నవమాసములు..., బొటవేల ముల్లోకముల..., గానమాలింపక..., ఊయేల తొట్టి....)

ఆధునిక గేయ పఠనం: శ్రీశ్రీ రచనాశైలి - ప్రతిజ్ఞ (మహాప్రస్థానం)

వచనం - చిన్నయ సూరి - నీతి చంద్రిక - మిత్ర లాభం (ఉత్తమ జీవనం) పుటలు -45,46

ఆధార గ్రంథాలు/వ్యాసాలు

1. తెలుగు-బోధన పద్ధతులు - తెలుగు అకాడమీ ప్రచురణ
2. తెలుగు భాషాసాహిత్య బోధనాపద్ధతులు - డా.బి.ఆర్.అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
3. మాధ్యమాలకు రచన - డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సార్వత్రిక విశ్వవిద్యాలయ ప్రచురణ
4. వసుచరిత్ర (గీరిక బాల్యం) - శ్రీ రామరాజభూషణుడు
5. ఖండకావ్యములు - గుర్రం జాషువా
6. మహాప్రస్థానం (ప్రతిజ్ఞ కవిత) - శ్రీరంగం శ్రీనివాసరావు
7. నీతిచంద్రిక (మిత్రలాభము) - చిన్నయసూరి
8. అంతర్జాలంలోని సంబంధిత ఆధారాలు

సూచించబడిన సహాపాఠ్య కార్యక్రమాలు

అధ్యాపకులు విద్యార్థులు తప్పనిసరిగా చేయాల్సిన పనులు:

1. అధ్యాపకులు: - విద్యార్థులకు తరగతిగదిలో (అవసరమైతే నిపుణలచేత శిక్షణ ద్వారా) వాచికాభివృద్ధికి సంబంధించిన నైపుణ్యశిక్షణ ఇవ్వాలి. ఉదా. అభినయగేయాలు, నాటకీకరణ, సారస్వత సమావేశాలు, ప్రసార, సామాజిక మాధ్యమాల్లో వాడకం - లక్షణాలు, వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల్లో వాచికం-లక్షణాలు మొదలైనవి.
2. విద్యార్థులు:- విద్యార్థులు పైన తెలిపిన 'అభినయగేయాలు, నాటకీకరణ, సారస్వత సమావేశాలు, ప్రసార - సామాజిక మాధ్యమాల్లో వాచికం - లక్షణాలు, వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల్లో వాచికం-లక్షణాలు' మొదలైన అంశాల్లో ఏదో ఒక అంశాన్ని ఎన్నుకొని, అందులోని వాచికాన్ని పరిశీలించాలి. తమ పరిశీలనలను క్రోడీకరిస్తూ, వాచికాభివృద్ధి అంశంపై ఒక నివేదికను తయారుచేసి, అధ్యాపకుడికి సమర్పించాలి. ఈ పరిశీలనా నివేదికకు (Fieldwork Report) 5 అంతర్గత మార్కులు ఇవ్వాలి..
3. క్షేత్ర పరిశీలనా నివేదిక (Fieldwork Report) నమూనా:- ఎంపిక చేసుకున్న అంశం శీర్షిక, విద్యార్థి పేరు/తరగతి/క్రమ సంఖ్య తదితర వివరాలు, క్షేత్రపరిశీలనా లక్ష్యాలు, విషయ ప్రణాళిక, విషయ వివరణ, పరిశీలనా ఫలితాలు.
4. అసైన్మెంట్లు, సెమినార్ల నిర్వహణ
5. బృంద చర్చల ద్వారా వ్యాకరణలీతులపై ఆసక్తిని పెంపొందించడం

బోధనా ఫలితాలు

ఈ నైపుణ్యాభివృద్ధి కోర్సును ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది సామర్థ్యాలను పొందగలరు.

1. భాషానైపుణ్యంలో భాషానికి (వాచికానికి) ఉండే ప్రాధాన్యాన్ని తెలుసుకుంటారు.
2. భాషా వినియోగ నైపుణ్యరంగాలను గుర్తించడం ద్వారా వాచిక ప్రాధాన్యాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.

3. వాచికాభివృద్ధి ప్రక్రియలను గుర్తించడం ద్వారా వాచికాభివృద్ధి నైపుణ్యాలు పెంపొందుతాయి.
4. జాతీయాలు, సామెతలు, లోకోక్తుల వినియోగం వల్ల వాచికాభివృద్ధి నైపుణ్యం మెరుగుపడుతుంది.
5. ప్రాచీన, ఆధునిక కావ్యపఠనం ద్వారా సాహిత్యాభిరుచిని పొందుతూ, వాచికాభివృద్ధి నైపుణ్యాలను అందుకోగలగడం జరుగుతుంది.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ - విభాగము

5x5=25 మూ.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదంటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము

5x10=50 మూ,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.